

Rekabet Kurumu Başkanlığından,

REKABET KURULU KARARI

Dosya Sayısı : 2011-2-504 (Önaraştırma)
Karar Sayısı : 12-25/728-208
Karar Tarihi : 09.05.2012

A. TOPLANTIYA KATILAN ÜYELER

Başkan : Prof. Dr. Metin TOPRAK (İkinci Başkan)
Üyeler : Doç. Dr. Mustafa ATEŞ, İsmail Hakkı KARAKELLE,
Doç. Dr. Cevdet İlhan GÜNAY, Dr. Murat ÇETİNKAYA,
Reşit GÜRPINAR

B. RAPORTÖRLER : Özgür Can ÖZBEK, Nur Seda KÖKTÜRK, Esmâ TEMEL

C. BAŞVURUDA

BULUNAN :- Netqsm İletişim ve Bilgi Teknolojileri A.Ş.
ATB İş Merkezi No:194 Macunköy/Ankara

D. HAKKINDA İNCELEME

YAPILAN : - Turkcell İletişim Hizmetleri A.Ş.
Turkcell Plaza Meşrutiyet Cad. No: 153 Tepebaşı/İstanbul

(1) **E. DOSYA KONUSU: (.....) kısa mesaj (SMS) gönderme ihalesini Turkcell İletişim Hizmetleri A.Ş. (Turkcell)'nin, Bilgi Teknolojileri ve İletişim Kurumuna (BTK) bildirilmeyen bir tarife ile kazandığı ve teşebbüsün verdiği fiyatın etkin serbest rekabeti sağlayacak olan kar marjının altında olduğu iddiası.**

(2) **F. İDDİALARIN ÖZETİ:** Başvuruda özetle;

- (.....) (SMS) gönderme ihalesine kendileri ile birlikte (.....)'un katıldığı,
- Açık eksiltme yoluyla yapılan ihalenin, BTK'ya bildirilmeyen bir tarife ile Turkcell'de kaldığı,
- Turkcell tarifesinin (.....) veya (.....) KDV ve ÖİV hariç olduğu,
- Söz konusu fiyatın Turkcell'in işletmecilerde çağrı sonlandırma tarife fiyatı olan vergiler hariç 1,7 kuruş/adet toptan fiyattan (.....) fazla olduğu,
- Bu fiyat farkının etkin serbest rekabeti sağlayacak olan kâr marjının altında olduğu,
- Ortalama toptan fiyatın Vodafone ve Avea'nın 2011 yılı 1. çeyrek abone sayıları göz önüne alınarak ortaya çıkan pazar payları ile hesaplanması durumunda kâr marjının toptan fiyata oranının %(.....)'ya düştüğü,
- Etkin serbest rekabet ortamının olmadığı haberleşme sektöründe bu tür durumlarda Turkcell'le rekabet etmenin mümkün olmadığı

iddia edilmiştir.

(3) **G. DOSYA EVRELERİ:** Kurum kayıtlarına 13.07.2011 tarih ve 5164 sayı ile 08.08.2011 tarih ve 5756 sayı ile intikal eden başvurular üzerine hazırlanan 16.12.2011 tarihli ve 2011-2-504/İİ-11-390.NSK sayılı İlk İnceleme Raporu 29.12.2011 tarihli Kurul toplantısında görüşülerek, 11-64/1671-M sayı ile önaraştırma yapılmasına karar verilmiştir. İlgili karar uyarınca yapılan inceleme üzerine hazırlanan 26.04.2012 tarih ve 2011-2-504/ÖA sayılı Önaraştırma Raporu görüşülerek karara bağlanmıştır.

- (4) **H. RAPORTÖRLERİN GÖRÜŞÜ:** İlgili raporda; Turkcell'in hâkim durumunu kötüye kullandığı iddiasına ilişkin olarak soruşturma açılmasına gerek olmadığı görüşüne yer verilmiştir.

I. İNCELEME VE DEĞERLENDİRME

I.1.BTK Görüşü

- (2) Başvuruyla ilgili olarak, 5809 sayılı Elektronik Haberleşme Kanunu'nun 7. maddesinin ikinci fıkrası uyarınca BTK'dan görüş talep edilmiştir. Kurum kayıtlarına 30.11.2011 tarih ve 8181 sayı ile intikal eden görüşte; Netgsm'in aynı başvuruyu kendilerine de yaptığı ve başvuru kapsamındaki hususların tarafları nezdinde yürütülen çalışmalar çerçevesinde değerlendirileceği ifade edilmiştir.

I.2. Önaraştırma Kapsamında Elde Edilen Bilgiler

I.2.1. Turkcell'in Toplu SMS Maliyeti

- (3) Dosya kapsamında elde edilen bilgilere göre, toplu SMS hizmeti sunulurken teşebbüslerin katlandıkları maliyetler, şirket şebekesinde sonlanacak SMS'ler için şebeke içi SMS sonlandırma maliyetleri, diğer işletmecilerin şebekelerinde sonlanacak SMS'ler için ise şebekeler arası SMS sonlandırma maliyetleri olmak üzere iki ana kalemden oluşmaktadır.
- (4) Bu çerçevede mevcut durum itibarıyla, BTK'nın uzlaştırma kararlarıyla Turkcell tarafından katlanılan SMS sonlandırma ücretleri; Avea şebekesinden sonlandırılanlar için KDV ve ÖİV hariç 1,87 kuruş; Vodafone şebekesinde sonlandırılanlar için KDV ve ÖİV hariç 1,73 kuruş olarak; Avea ve Vodafone tarafından başlatılarak Turkcell şebekesinde sonlandırılanlar için KDV ve ÖİV hariç 1,70 kuruş, ÖİV dahil KDV hariç ise 2,125 kuruş olarak belirlenmiştir. Belirtilen maliyetler dışında hizmetin sunumu için pazarlama, satış, dağıtım ve yönetim maliyetlerinin de bulunduğu, ancak bu maliyetlerin birim SMS başına düşen kısmının tam olarak bilinemediği ve gönderilen SMS sayısı dikkate alındığında ihmal edilebilir seviyede olduğu belirtilmektedir. Turkcell, dosya konusu (.....) ihalesine (.....) SMS gönderimi için SMS birimi başına ÖİV dâhil KDV hariç (.....) kuruş fiyat teklif etmiştir.
- (5) Dosya mevcudu bilgilerden; teşebbüs tarafından, (.....) ihalesi için katlandığı maliyetin, ihmal edilebilir seviyede olduğu belirtilen diğer operasyonel maliyetler katılmadan ve BTK tarafından belirlenen ÖİV dahil KDV hariç SMS ücretleri ile teşebbüslerin BTK'nın yayınladığı pazar payları dikkate alınarak varsayımsal bir hesaplama yapıldığı anlaşılmıştır. Buna göre, (.....) Turkcell'in birim maliyeti (.....) kuruştur. Teşebbüs tarafından verilen bilgilere göre, 31.03.2011 tarihi itibarıyla ihale kapsamında gönderilen SMS adedi (.....) olup, bu hizmetten (.....) TL gelir elde edilmiştir. Söz konusu gelir üzerinden hazine payı ve kurum masraflarına katkı payı da ödendiği belirtilmiştir. Bunun dışında, teşebbüsün (.....) SMS için varsayımsal olarak hesaplanan birim maliyetine göre toplam maliyetinin (.....) TL olduğu görülmüştür.

I.2.2. Turkcell'in 2010 ve 2011 Yıllarında Katıldığı İhaleler ve Toplu SMS Hizmeti Sunan Diğer İşletmeciler

- (6) Turkcell 2010 ve 2011 yıllarında (.....) ve (.....) ihalelerine katılmıştır. Bunlardan (.....) ve (.....) ihalelerini kazanmıştır. Diğer üç ihaleden (.....) ihalesi ile (.....) ihalesini (.....) kazandığı belirtilmektedir.
- (7) Toplu SMS hizmeti, mobil işletmeciler tarafından sunulabildiği gibi yetkilendirmeleri kapsamında sabit telefon hizmeti sunan işletmeciler (STH) tarafından da verilebilmektedir. Teşebbüs tarafından verilen bilgilere göre, ilgili mevzuat uyarınca STH sunan işletmecilere %15 ÖİV, Turkcell'e ise %25 ÖİV uygulanmaktadır. Bunun dışında Turkcell, STH'ların katlanmadıkları bir maliyet kalemi olarak İmtiyaz Sözleşmesi uyarınca brüt satışlar üzerinden %15 oranında hazine payı ödediğini belirtmektedir. STH işletmecilerinin söz

konusu maliyet avantajlarından yararlandıklarına örnek olarak, STH işletmecilerinden (.....)'nin yakın bir tarihte (.....)'ye 100.000 adet SMS için tüm vergiler (KDV ve ÖİV) dahil (.....) kuruş birim SMS fiyat teklifi verdiği gösterilmektedir.

I.3. İlgili Pazar

I.3.1. Pazar Hakkında Genel Bilgiler

- (8) Dosya konusu başvurunun esasını, (.....) yapılan 10 milyon adet kısa mesaj (SMS) gönderme ihalesini Turkcell'in BTK'ya bildirilmeyen bir tarife ile kazandığı ve teşebbüsün verdiği fiyatın etkin serbest rekabeti sağlayacak olan kâr marjının altında olduğu iddiası oluşturmaktadır. Bu bağlamda, Turkcell'in ihalede verdiği fiyatın işletmecilerde çağrı sonlandırma tarife fiyatı olan vergiler hariç 1,7 kuruş/adet toptan fiyattan sadece %(.....) fazla olduğu ve bu marjın etkin rekabet için yeterli olmadığı ileri sürülmektedir. Söz konusu başvuruda da belirtildiği üzere, başvuru sahibi işletmecinin ve ihaleye teklif veren diğer işletmecilerin tekliflerini belirlerken temel aldıkları asıl maliyet kaleminin, mobil işletmecilerin şebekeleri için uyguladıkları SMS sonlandırma ücretleri olduğu görülmektedir.
- (9) Herhangi bir elektronik haberleşme şebekesine bağlı olan bir kullanıcının diğer elektronik haberleşme şebekelerine bağlı kullanıcılar ile iletişim kurabilmesi için söz konusu iki şebekenin birbirleriyle arabağlantısının bulunması gerekmektedir. Bu bağlamda mobil şebeke erişim hizmetleri veya çağrı sonlandırma hizmetleri, farklı şebekelere bağlı kullanıcılar arasında iletişim sağlanması amacı ile işletmecilerin birbirlerinden aldıkları hizmetleri ifade etmektedir. Söz konusu hizmetler, perakende müşteriler yerine işletmecilerin birbirlerine sundukları hizmetler olduğu için "toptan hizmetler" kategorisinde yer almaktadır.
- (10) Kendi şebekesinde çağrıyı sonlandıran işletmeci, söz konusu çağrıyı kendi müşterisine iletmesi karşılığında sonlandırma ücreti almaktadır. Bu ücret, çağrıyı başlatan işletmeci tarafından ödenmekte ve işletmeci söz konusu ücreti genellikle perakende tarifelere yansıtarak çağrıyı yapan müşteriden tahsil etmektedir.
- (11) Mevcut teknik koşullarda çağrı sonlandırma hizmetinin bir alternatifi bulunmamaktadır. Diğer bir deyişle, çağrının başlatıldığı işletmecinin abonesinin, aradığı veya mesajlaştığı tarafa ulaşabilmesi için, çağrının, karşı tarafın işletmecisinin şebekesinde sonlandırılması gerekmektedir. Çağrıyı başlatan taraf çağrıyı daha ucuz bir ücretle sonlandıracak bir işletmeci seçmemekte ve aranan tarafın istediği çağrı sonlandırma ücretini ödemek zorunda kalmaktadır. Bu bağlamda, sektörel mevzuat kapsamında, her bir işletmecinin kendi şebekesinde mobil çağrı sonlandırma piyasasında tekel konumunda olduğu kabul edilmektedir. Dolayısıyla, sektörel düzenleme açısından her bir mobil şebeke işletmecisi için ayrı birer sonlandırma piyasası tanımlanmakta ve her bir mobil şebeke işletmecisi kendi şebekesindeki mobil çağrı sonlandırma piyasasında %100 pazar payına sahip olmaktadır. Bu kapsamda, BTK tarafından, her bir mobil şebeke işletmecisinin çağrı sonlandırma piyasasında Etkin Piyasa Gücü'ne (EPG) sahip olduğu değerlendirilmektedir. BTK, 08.12.2009 tarih ve 2009/DK-10/627 sayılı kararında Turkcell, Vodafone ve Avea'yı mobil çağrı sonlandırma piyasasında EPG'ye sahip işletmeci olarak belirlemiş ve Turkcell, Vodafone ve Avea'ya arabağlantı sağlama, ayırım gözetmeme, şeffaflık, referans arabağlantı teklifleri hazırlama ve yayımlama, tarife kontrolüne (maliyet esaslı tarife belirleme) tabi olma, hesap ayırımı ve maliyet muhasebesi ile ortak yerleşim yükümlülüğü getirmiştir.
- (12) BTK tarafından tanımlanan mobil çağrı sonlandırma piyasasının içerisinde SMS sonlandırma hizmetinin yer almadığı anlaşılmaktadır. Ancak BTK'nın 27.11.2008 tarih ve 2008/UK-07/668 sayılı kararı ile uzlaştırma prosedürü çerçevesinde, arabağlantı sözleşmesi için Turkcell ve Avea arasındaki SMS sonlandırma ücretleri belirlenmiş ve

ayrıca SMS sonlandırma ücretlerinin ilgili referans tekliflerine dâhil edilmesine hükmedilmiştir¹. Mevcut durumda SMS sonlandırmaya ilişkin fiyatlar, işletmeciler tarafından hazırlanan referans arabağlantı tekliflerinde yer almaktadır. Bu bağlamda Turkcell'in 13.09.2010 tarihli Referans Erişim ve/veya Arabağlantı Teklifi'nin 3.1. maddesinde 2N (GSM) ve 3N şebekesinde SMS sonlandırma hizmeti karşılığında talep edeceği ücret 1,70 kuruş/adet olarak belirlenmiştir. Ayrıca, Avea'nın 13.09.2010 tarihli Referans Erişim ve/veya Arabağlantı Teklifi'nin 3.1. maddesinde, Avea'nın 2N (GSM) ve 3N şebekesinde SMS sonlandırma hizmeti karşılığında talep edeceği ücret 1,87 kuruş/adet olarak belirlenirken, Vodafone'nun aynı tarihli Referans Erişim ve/veya Arabağlantı Teklifi'nin 3.1. maddesinde söz konusu ücret 1,73 kuruş/adet olarak belirlenmiştir.

- (13) Perakende SMS hizmetleri pazarına ilişkin olarak ise, BTK'nın 24.03.2011 tarih ve 2011/DK-07/149 sayılı kararında; Mobil Elektronik Haberleşme Hizmetleri Azami Ücret Tarifesi'nin "Kısa Mesaj Servis Ücreti" başlıklı 11. maddesi, 01 Nisan 2011 tarihinden itibaren geçerli olacak şekilde; "Yurt İçi Kısa Mesaj Servisi Ücreti" ve "Yurt Dışı Kısa Mesaj Servisi Ücreti" olarak iki alt kategoriye ayrılması, "Yurt Dışı Kısa Mesaj Servisi"nin azami ücretinin 83,08 kuruş/mesaj (KDV ve ÖİV dâhil) olarak belirlenmesi, "Yurt İçi Kısa Mesaj Servisi"nin azami ücretinin ise 41,54 kuruş/mesaj (KDV ve ÖİV dâhil) olarak belirlenmesi kararlaştırılmıştır. Dosya mevcudu bilgiler çerçevesinde, BTK'nın genel olarak perakende SMS ve özel olarak da perakende toplu SMS ile ilgili olarak herhangi bir düzenlemesinin bulunmadığı anlaşılmıştır.

1.3.2. İlgili Ürün Pazarı

- (14) Dosya kapsamında etkin rekabeti sağlamaya yeterli olmadığı iddia edilen kâr marjı, toptan SMS sonlandırma pazarındaki sonlandırma fiyatı ile ihale kapsamında ortaya çıkan perakende toplu SMS hizmeti pazarında oluşan fiyatın arasındaki marjdir. BTK tarafından yapılan piyasa analizine bakıldığında, çağrı sonlandırma pazarlarının işletmeci bazında tanımlandığı görülmektedir. Söz konusu tanımlamanın, bu piyasada yapılabilecek en dar tanımlama olduğu anlaşılmaktadır. Her ne kadar BTK'nın mobil çağrı sonlandırma piyasasına ilişkin analizinde, SMS sonlandırma yer almasa da, SMS sonlandırmaya ilişkin yapılacak tanımların mobil çağrı sonlandırma ile benzer olacağı kanaati bulunmaktadır. Bu çerçevede, dosya kapsamında en dar haliyle ilgili ürün pazarı "*Turkcell şebekesinde sonlanan SMS pazarı*" (üst pazar) olarak tanımlanmıştır.
- (15) İddia konusu eylem incelendiğinde, Turkcell ile başvuru sahibinin rekabet halinde sundukları hizmetin toplu SMS satışı olduğu, ihalenin ise bu satışın bir yöntemi olduğu anlaşılmaktadır. Nitekim Turkcell tarafından gönderilen yazıda da, toplu SMS satışının ön ödemeli toplu SMS ve taahhütlü toplu SMS gibi yöntemlerle de sunulabildiği belirtilmiştir. Ön ödemeli toplu SMS modelinde; müşteriler önceden belirlenmiş SMS paketlerinden birini seçmekte ve paket ücreti karşılığında pakette tanımlanan sayıdaki SMS'i paket süresi boyunca gönderebilmektedir. Taahhütlü toplu SMS'de ise müşteriler belirli bir süre içerisinde belirli adette SMS göndermeyi taahhüt etmekte ve taahhüt ettikleri SMS sayısının bulunduğu barem için belirlenmiş ücretlere göre ücretlendirilmektedir. Bu bilgiler ışığında, dosya kapsamında alt pazar "*toplu perakende SMS satış hizmeti pazarı*" şeklinde belirlenmiştir.

1.3.3. İlgili Coğrafi Pazar

- (16) Bahse konu ürün ve hizmetlerin tüm ülke çapında sunuluyor olmasından dolayı ilgili coğrafi pazar "*Türkiye*" olarak kabul edilmiştir.

¹ Turkcell tarafından verilen bilgiye göre, Vodafone ile Turkcell arasındaki uzlaştırma prosedürüne ilişkin verilmiş BTK kararı da bulunmaktadır (27.10.2009 tarih ve 2008-UK/07/558 sayı).

I.4. Değerlendirme

- (17) Turkcell'in katılmış olduğu (.....) toplu SMS ihalesini, pazarda etkin rekabeti sağlayacak olan kâr marjının altında bir fiyat ile kazandığına yönelik iddia konusu eylem, tek taraflı bir davranış olması sebebiyle 4054 sayılı Kanun'un 6. maddesi kapsamında incelenmiştir.
- (18) Dosya kapsamında en dar şekilde "Turkcell şebekesinde sonlanan SMS pazarı" olarak belirlenen üst pazarda, tanım gereği Turkcell hâkim durumdadır. Hâkim durumdaki teşebbüslerin fiyatlama stratejileri, rakiplerin dışlanması, pazar paylarının kısıtlanması ve/veya yeni girişlerin engellenmesi gibi rekabetçi olmayan sonuçlar doğurdukları sürece, rekabet kanunlarının hâkim durumun kötüye kullanılmasını yasaklayan hükümleri çerçevesinde değerlendirilebilmektedir.
- (19) Bu kapsamda, Turkcell'in, SMS çağrı sonlandırma pazarındaki hâkim durumunu toplu SMS satışı ve/veya SMS hizmetleri gibi bir pazarda kötüye kullanıp kullanmadığı, diğer bir ifadeyle rekabet hukukunda "fiyat/marj sıkıştırması" olarak ifade edilen ihlalin gerçekleşip gerçekleşmediği incelenmiştir.
- (20) Fiyat sıkıştırmasının temel teorisi; dikey bütünleşik yapıdaki bir teşebbüsün alt pazarda faaliyet göstermek için gerekli olan girdinin üretildiği üst pazardaki hâkim durumunu, kendisinin ve kendisinden girdi temin eden rakiplerinin faaliyet gösterdiği alt pazarda, girdinin fiyatını yükselterek ve/veya alt pazar ürününün fiyatını düşürerek kötüye kullanması üzerine kurulmuştur.
- (21) Bir teşebbüs için fiyat sıkıştırmasını mümkün ve kârlı kılan faktörler iktisat teorisinde şu şekilde özetlenmektedir: Üst pazarda belirgin bir pazar gücü, alt pazarda belirli bir pazar gücü, pazara giriş engelleri ve hâkim durumdaki teşebbüs ile alt pazar rakipleri arasında asimetrik pazar gücü. Önceki Kurul kararları ve mehzaz mevzuata göre, aşağıdaki durumların varlığında fiyat sıkıştırması iddialarının incelenmesine öncelik verilmektedir:
- Üst pazar ürününün alt pazardaki rakibin etkin bir şekilde rekabet edebilmesi için objektif olarak gerekli olması,
 - Eylemin alt pazardaki etkin rekabetin ortadan kalkması sonucunu doğurması ihtimalinin olması,
 - Eylemin tüketici zararına yol açma ihtimalinin olması.
- (22) Fiyat sıkıştırması davranışı ile hâkim durumdaki firma tarafından alt ve üst pazar ürünlerinin fiyatları arasındaki marj, etkin rakiplerin kârlı/kazançlı ve kalıcı bir şekilde pazarda faaliyet göstermelerini engelleyecek şekilde düşürülmektedir. Bunun için izlenen iki ana strateji; girdi fiyatının çok yükseltilmesi ve/veya alt pazar ürününün fiyatının girdi fiyatına göre çok düşürülmesidir.
- (23) Bu noktada, hâkim durumdaki firmanın bu fiyatlama politikalarının, "etkin" alt pazar rakiplerinin faaliyetlerini "kazançsız" hale getirip getirmediğinin ne şekilde hesaplanacağı sorusu ortaya çıkmaktadır. Çeşitli yöntemler var olmakla birlikte en sık kullanılan, hâkim durumdaki teşebbüsün, girdi için rakipleriyle aynı fiyatı ödediği durumda alt pazar faaliyetlerinden kâr edip etmediğinin hesaplanmasıdır.
- (24) Yapılan incelemede öncelikle, Turkcell tarafından (.....) SMS ihalesinde teklif edilen birim fiyat ile teşebbüsün rakipleriyle aynı "Turkcell'de sonlanan SMS" fiyatını ödediği durumda oluşan birim maliyet karşılaştırılmıştır. Bu kapsamda, Turkcell tarafından cevabi yazıda belirtilen vergi oranı farklılığını değerlendirme dışı bırakabilmek için ÖİV ve KDV hariç fiyat dikkate alınmıştır. (.....) Turkcell (.....) kuruş/adet teklifle ihaleyi kazanmıştır. Bu ihale için Turkcell'in birim maliyeti belirlenirken, gönderilen SMS'lerin sonlandırıldıkları şebekeye göre dağılımları hesaplanmış, bu hesap sonucunda ortaya çıkan oranlar BTK kararlarında yer alan SMS çağrı sonlandırma ücretleriyle çarpılarak sonuca ulaşılmıştır.

- (25) SMS'lerin sonlandırıldıkları şebekeye göre dağılımları için kullanılacak en uygun göstergenin, BTK 2011 yılı 4. çeyrek verilerinden GSM işletmecilerinin abone sayısına göre pazar payları olduğu anlaşılmaktadır. Buna göre, Turkcell'in pazar payı %52,87, Vodafone'un pazar payı %27,59, Avea'nınki ise %19,54'tür. BTK kararlarında yer alan SMS çağrı sonlandırma ücretleri ise Turkcell'de sonlanan çağrılar için 1,70 kuruş/adet, Vodafone'da sonlanan çağrılar için 1,73 kuruş/adet, Avea'da sonlananlar için 1,87 kuruş/adettir. Turkcell, dosya konusu ihaleyi 1,792 kuruş/adet teklifle kazanmış olup, yapılan hesaplama göre (kendi şebekesinde sonlanan SMS'ler için rakipleri ile aynı fiyatı ödediği durumda) 1,741 kuruş/adet maliyete katlanmaktadır. Bu değerlere göre Turkcell SMS başına (.....) kuruş kazanmakta, bu da %(.....) bir kâr marjına tekabül etmektedir.
- (26) Yapılan fiyat-maliyet karşılaştırmasının yanı sıra eylemin alt pazardaki etkin rekabetin ortadan kalkması sonucunu doğurması ihtimaline yönelik olarak toplu SMS satışı faaliyeti konusundaki genel bilgilerin ortaya konulması gerekmektedir. Toplu SMS hizmeti mobil işletmeciler tarafından sunulabildiği gibi, yetkilendirilmeleri kapsamında sabit telefon hizmeti sunan işletmeciler (STH) ve Türk Telekom tarafından da sunulabilmektedir. Başvuru sahibi işletmecinin de BTK tarafından bu şekilde yetkilendirildiği öğrenilmiştir. Ayrıca, toplu SMS hizmeti ihaleler sonucunda verilebildiği gibi, ön ödemeli toplu SMS ve taahhütlü toplu SMS modelleriyle de sunulabilmektedir.
- (27) Dosya mevcudu bilgilere göre, 2011 yılı itibarıyla Turkcell'in toplam gelirleri (.....) TL, SMS geliri (.....) TL, toplu SMS satışından elde edilen SMS geliri ise (.....) TL'dir. (.....) tarafından çıkarılan ihale sonucunda elde edilmesi beklenen gelir ise (.....) TL'dir. Bu değerlere göre, Turkcell'in toplam gelirlerinin %(.....)'u SMS gelirleri olup, toplu SMS satışından elde edilen gelir ise toplam SMS gelirinin %(.....)'si, tüm Turkcell gelirlerinin %(.....)'si seviyesindedir. (.....) ihalesinden elde edilecek gelir Turkcell toplu SMS gelirlerinin %(.....), toplam SMS gelirlerinin %(.....)'si, toplam Turkcell gelirlerinin %(.....)'ini oluşturmaktadır.
- (28) Turkcell, 2010 ve 2011 yılları arasında (.....) toplu SMS satış ihalesine katılmıştır. Bu ihalelerden (.....) ihalesi (.....) adet SMS için yapılmış olup, (.....) kuruş/adet teklifle kazanılmıştır. (.....) için yapılan ihale (.....) tarafından kazanılmıştır. Ancak çeşitli sorunlar yaşanması sebebiyle söz konusu hizmet, ihale bedeli üzerinden ((.....)) Turkcell tarafından sunulmaya başlanmıştır. (.....) için ihale yapılmış, bu ihale de (.....) tarafından kazanılmış, ancak (.....) ile Turkcell arasında yapılan anlaşma ve (.....) tarafından teklif edilen birim fiyat ((.....) kuruş/adet) üzerinden Turkcell şebekesi üzerinden de SMS gönderilebilmiştir. (.....) ihalesi de (.....) tarafından kazanılmıştır.
- (29) Yukarıda sayılan ihalelerden (.....) ihalesinden 2011 yılı Mart ayı itibarıyla (.....) TL kazanılmıştır. (.....) tarafından yapılan ihaleler ise esasen Turkcell tarafından kazanılmamış olup, (.....) teşebbüs arasındaki görüşme ve anlaşmalar neticesinde sunulan hizmetlerden ilk ihale için (.....) TL, ikinci ihale için (.....) TL elde edilmiştir. Nitelik itibarıyla fark arz etse de bu operasyonlardan toplam (.....) TL kazanılmış olup, (.....) ihalesiyle beraber elde edilen toplam gelir Turkcell toplam gelirlerinin %(.....)'sine tekabül etmektedir.
- (30) Fiyat sıkıştırması davranışının ihlal olarak nitelendirilmesi için gerekli hususlardan bir tanesi de pazardaki potansiyel veya gerçekleşen zararın gösterilmesidir. İhaleler dışında işletmecilerin toplu SMS satışı gerçekleştirebilecekleri yolların bulunması ve ihaleden elde edilen gelirin gerek toplu SMS satışları gerekse toplam gelir içerisindeki payının oldukça düşük olması, Turkcell'in (.....) ihalesi kapsamındaki fiyatlama davranışının pazarda zarara yol açtığını göstermeyi zorlaştırmaktadır. Ayrıca, Turkcell'in toplu SMS satışına yönelik diğer ihalelerde (.....) ihalesinde verdiği fiyattan farklı fiyatlar teklif ettiği ve bu fiyatların daha yukarıda olduğu görülmektedir. Bu durum ise teşebbüsün anılan pazarda rakiplerin faaliyetlerini engelleyecek istikrarlı bir fiyat politikası takip etmediğine yönelik bir gösterge

niteliğindedir.

- (31) Sonuç olarak, Turkcell'in şikâyete konu (.....) ihalesinde, SMS sonlandırma için rakipleriyle aynı fiyatı ödediği durumda dahi toplu SMS satışı faaliyetinden zarar edecek bir teklif vermemesi, (.....) ihalesinden elde edilen gelirin teşebbüsün toplu SMS, toplam SMS ile toplam gelirleri içerisindeki payının düşük olması ve toplu SMS satışının ihaleler dışında yöntemlerle de gerçekleştirilebilmesi sebepleriyle iddia konusu uygulamanın 4054 sayılı Kanun'un 6. maddesi kapsamında bir ihlal oluşturmadığı kanaatine varılmıştır.

J. SONUÇ

- (32) Düzenlenen rapora ve incelenen dosya kapsamına göre, dosya konusu iddialara yönelik olarak 4054 sayılı Kanun'un 41. maddesi uyarınca soruşturma açılmasına gerek olmadığına, şikayetin reddine OYBİRLİĞİ ile karar verilmiştir.